

ENERJİ İLE İLGİLİ ÜRÜNLERİN ÇEVREYE DUYARLI TASARIMINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

Cumhurbaşkanı Kararının Tarihi : 4/2/2022 Sayısı : 5187
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 5/2/2022 Sayısı : 31741

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; enerji verimliliği, çevre koruma düzeyi ve enerji arz güvenliğini artırarak sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunması için enerji ile ilgili ürünlerin piyasaya arz edilmesi veya hizmete sunulmasında, çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri hususunda bir çerçeve oluşturarak uyulması zorunlu olan gereklilikleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren ürünler, yetkili kuruluşlarca yayımlanan uygulama tebliğleri ile belirlenir.

(2) İnsan ve eşya taşıma maksadıyla kullanılan ulaşım araçları, bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

(3) Florlu sera gazlarına ilişkin Avrupa Birliği mevzuatı da dahil olmak üzere, bu Yönetmelik ve buna dayanılarak yetkili kuruluşlar tarafından yayımlanan uygulama tebliğleri, Avrupa Birliğinin atık yönetimi ve kimyasallar mevzuatına hanel getirmez.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AB: Avrupa Birliğini,
- b) Atık: 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde tanımlanan atığı,
- c) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- ç) Bileşen ve alt aksam: Nihai kullanıcılar için münferit parçalar olarak piyasaya arz edilmemiş ve/veya hizmete sunulmamış ürünlere monte edilmesi amaçlanan ya da çevresel performansı bağımsız olarak değerlendirilemeyen parçaları,

d) Çevresel boyut: Ürünün yaşam döngüsü boyunca çevre ile etkileşim halinde bulunabilen unsur veya fonksiyonlarını,

e) Çevresel etki: Ürünün yaşam döngüsü boyunca çevrede tamamen ya da kısmen neden olduğu her türlü değişimi,

f) Çevresel performans: İmalatçının ürünün çevresel boyutlarına ilişkin yönetiminin ürünün teknik dosyasında da gösterilen sonuçlarını,

g) Çevresel performansın artırılması: Ürünün çevresel performansının, tüm çevresel boyutlar açısından eş zamanlı olmasa da ürünün ardışık nesilleri boyunca artırılması sürecini,

ğ) Çevreye duyarlı jenerik tasarım gereği: Belirli çevresel boyutlar için belirlenmiş sınır değerler olmaksızın ürünün tamamı için ekolojik profile dayanan her türlü çevreye duyarlı tasarım gerekliliğini,

h) Çevreye duyarlı özel tasarım gereği: Ürünün belirli bir çıktı performansı birimi cinsinden hesaplanan ve kullanımı sırasındaki enerji tüketimi gibi belirli bir çevre boyutu ile ilgili nicel hale getirilmiş ve ölçülebilen çevreye duyarlı tasarım gerekliliğini,

ı) Çevreye duyarlı tasarım: Ürünün yaşam döngüsü boyunca çevresel performansını artırmak amacıyla, çevresel boyutları ürün tasarımına dahil etmeyi,

i) Çevreye duyarlı tasarım gereği: Ürünün çevresel performansını artırmak amacıyla ürünle ya da ürünün tasarımı ile ilgili her türlü gerekliliği ya da ürünün çevresel boyutları ile ilgili bilgi temin etmek için her türlü gerekliliği,

j) Ekolojik profil: Ürüne uygulanabilir uygulama tebliğlerine uyumlu olarak, yaşam döngüsü boyunca ürünle ilişkilendirilen, ürünün çevresel etkisi bakımından önemli olan ve ölçülebilir fiziksel niceliklerle ifade edilen malzemeler, emisyonlar ve atıklar gibi girdi ve çıktıların tanımını,

k) Enerji geri kazanımı: Diğer atıklarla ya da ısı geri kazanımı ile diğer atıklar olmadan enerji üretmek için yanıcı atıkların bir araç olarak kullanımını,

l) Enerji ile ilgili ürün: Bu Yönetmelikte “ürün” olarak adlandırılan ve nihai kullanıcılar için bağımsız parçalar olarak piyasaya arz edilmiş veya hizmete sunulmuş olan, bu Yönetmelik kapsamındaki enerji ile ilgili ürünlere monte edilmesi amaçlanan parçalar ve çevresel performansı bağımsız olarak değerlendirilebilen parçalar da dahil olmak üzere, piyasaya arz edilen veya hizmete sunulan ve kullanım sırasında enerji tüketimi üzerinde etkisi bulunan ürünü,

m) Geri dönüşüm: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (z) bendinde tanımlanan işlemi,

n) Geri kazanım: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (aa) bendinde tanımlanan işlemleri,

o) Hizmete sunma: Ürünün nihai kullanıcı tarafından amacına uygun olarak ilk kez kullanılmasını,

ö) İç düzenleme: Bu Yönetmelik kapsamına giren ürünlerin tasarımı veya üretimi ile iştirak eden kuruluşların, bu Yönetmelik ve ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerini yerine getirmek için yetkili kuruluş bünyesinde yaptıkları düzenlemeleri,

p) İmalatçı: Bu Yönetmelik kapsamına giren ürünleri imal eden ve bu ürünlerin, kendi adı veya ticari markası altında piyasaya arzı ve/veya hizmete sunulması bakımından veya kendi kullanımı açısından (ürünü alıp satmadan yapacağı iş için kullanmak üzere) bu Yönetmeliğe uygun olmalarından sorumlu olan ve bu tanıma uyan bir imalatçının ya da ithalatçının bulunmadığı hallerde bu ürünü piyasaya arz eden ve/veya hizmete sunan gerçek veya tüzel kişiyi,

r) İthalatçı: Ürünü yurt dışından ithal ederek piyasaya arz eden Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

s) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

ş) Malzeme: Ürünün yaşam döngüsü boyunca kullanılan her türlü malzemeyi,

t) Piyasaya arz: Ürünlerin dağıtım ya da kullanım amacıyla, satış yönteminden bağımsız ve bedelli veya bedelsiz olarak piyasada ilk kez bulundurulmasını,

u) Tehlikeli atık: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (jj) bendinde tanımlanan atıkları,

ü) Uygulama tebliğleri: Bu Yönetmeliğe dayanılarak yetkili kuruluşlar tarafından yayımlanan ve bu Yönetmelik kapsamına giren ürünleri veya onların çevresel boyutlarıyla ilgili çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerini düzenleyen mevzuatı,

v) Uyumlaştırılmış standart: Uyumlaştırılmış Avrupa Birliği mevzuatını uygulamak amacıyla Komisyonun talebine istinaden kabul edilen bir Avrupa standardını,

y) Ürün tasarımı: Ürünün karşılaması gereken yasal, teknik, güvenlik, işlevsel ve piyasaya ilişkin gereklilikler ile diğer gereklilikleri, ürünle ilgili teknik özellik haline getiren bir dizi işlemi,

z) Üye ülke: Avrupa Birliği üyesi ülkeyi,

aa) Yaşam döngüsü: Ürünün ham madde aşamasından bertarafına kadar birbirini izleyen ve birbirine bağlı olan evrelerini,

bb) Yeniden kullanım: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (öö) bendinde tanımlanan işlemi,

cc) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin mevzuat hazırlamaya ve yürütmeye yetkili bulunan ve bu kapsamda ilgili ürün için bu Yönetmeliğin öngördüğü uygulama tebliğlerini hazırlayan uygulayan kamu kurum ve kuruluşunu,

çç) Yetkili temsilci: İmalatçının bu Yönetmelik ile ilgili yükümlülük ve işlemleri kendi adına tamamen veya kısmen yerine getirmek üzere yazılı olarak yetkilendirdiği Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasaya Arz ve/veya Hizmete Sunma, İthalatçının Sorumlulukları, İşaretleme ve Uygunluk Beyanı

Piyasaya arz ve/veya hizmete sunma

MADDE 5- (1) Yetkili kuruluş, uygulama tebliğleri kapsamındaki ürünlerin, bu tebliğlere uygun olması ve 7 nci maddede belirtilen şekilde “CE” işareti taşıması kaydıyla, piyasaya arz edilmesini ve/veya hizmete sunulmasını sağlayacak gerekli tüm önlemleri alır.

(2) Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi yetkili kuruluşça, 9/7/2021 tarihli ve 4269 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirilir.

(3) Yetkili kuruluş, ürünlerin uygunluğu konusunda tüketicilerin ve diğer ilgili tarafların görüş ve önerilerini kendisine kolaylıkla iletebilmelerini teminen gerekli tedbirleri alır.

İthalatçının sorumlulukları

MADDE 6- (1) İmalatçının Türkiye’de yerleşik olmadığı ve Türkiye’de yerleşik bir yetkili temsilcisinin bulunmadığı durumlarda, ithalatçı;

a) Piyasaya arz edilen ve/veya hizmete sunulan ürünün bu Yönetmeliğe ve uygulama tebliğlerine uygun olmasını sağlamakla,

b) AB uygunluk beyanını ve teknik dosyayı hazır bulundurmakla, yükümlüdür.

İşaretleme ve AB uygunluk beyanı

MADDE 7- (1) Uygulama tebliğleri kapsamındaki ürün piyasaya arz edilmeden ve/veya hizmete sunulmadan önce üzerine, 26/5/2021 tarihli ve 4021 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan “CE” İşareti Yönetmeliğine uygun olarak “CE” işareti iliştilir.

(2) İmalatçının ya da yetkili temsilcisinin, ürünün uygulama tebliğlerinin ilgili hükümlerine uygun olduğunu temin ve beyan ettiğine dair AB uygunluk beyanı hazırlanır.

(3) “CE” işareti bu Yönetmeliğin eki “EK-3 “CE” İŞARETİNİN ŞEKLİ”nde belirtilen esaslara uygun olarak kullanılır.

(4) AB uygunluk beyanında, bu Yönetmeliğin eki “EK-6 AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYGUNLUK BEYANI”nda belirtilen hususlar yer alır ve ilgili uygulama tebliğlerine atıf yapılır.

(5) Ürünlere, “CE” işaretinin anlamı ya da şekli konusunda kullanıcıyı yanıltabilecek işaretler iliştilerilemez.

(6) Ürünün nihai kullanıcıya ulaştığı aşamada, bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin ikinci bölümü kapsamındaki bilgilerin Türkçe olması zorunludur. Söz konusu bilgiler, Türkçenin yanı sıra, AB kurumlarının resmi dillerinde de verilebilir. Bu hüküm uygulanırken uyumu

sağlanmış semboller, tanınmış kodlar veya diğer araçların olup olmadığı, ürünün hangi kullanıcı türü için düşünüldüğü ve verilecek bilgilerin yapısı göz önünde bulundurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Dolaşım ve Korunma Tedbirleri

Serbest dolaşım

MADDE 8- (1) İlgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olan ve 7 nci maddeye göre “CE” işareti taşıyan ürünlerin, ilgili uygulama tebliğlerinin kapsamında bulunan ve bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin birinci bölümündeki ürünler için çevreye duyarlı tasarım parametrelerine ilişkin çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerine dayanılarak piyasaya arzı ve/veya hizmete sunulması yasaklanamaz, kısıtlanamaz ve engellenemez. Ancak 5/12/2008 tarihli ve 27075 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde belirlenen enerji performansı gerekliliklerine ve sistem gereksinimlerine dair hükümler saklıdır.

(2) “CE” işareti taşıyan ürünlerin, ilgili uygulama tebliğlerinde çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerinin öngörülmediği durumlarda, bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin birinci bölümüne ilişkin çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerine dayanılarak piyasaya arzı ve/veya hizmete sunulması yasaklanamaz, kısıtlanamaz ve engellenemez.

(3) İlgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olmayan ürünlerin, bu hükümlere uygunluğu sağlanıncaya kadar piyasaya arz edilemeyeceğini ve/veya hizmete sunulamayacağını açık bir şekilde gösteren bir işaret taşımaları kaydıyla, ticari fuarlar ve sergilerde tanıtımı engellenemez.

Korunma tedbirleri

MADDE 9- (1) Yetkili kuruluşun, 7 nci maddede belirtilen şekilde “CE” işareti taşıyan ve amacına uygun olarak kullanılan bir ürünün, ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olmadığını tespit etmesi halinde, imalatçı veya yetkili temsilcisi, ürünü ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine ve/veya “CE” işaretine uygun hale getirmek ve yetkili kuruluş tarafından belirlenen şartlarda ve sürede ihlali sona erdirmekle yükümlüdür.

(2) Ürünün bu Yönetmeliğe veya ilgili uygulama tebliğlerine uygun olmadığına dair yeterli bulgu bulunması durumunda yetkili kuruluş, bulguların önemine göre ürünün uygun olduğu tespit edilene kadar, ürünün piyasaya arzının yasaklanması da dahil olmak üzere gerekli her türlü tedbiri alır.

(3) Uygunsuzluğun devam ettiği durumlarda yetkili kuruluş, ürünün piyasaya arzını ve/veya hizmete sunulmasını kısıtlayan ya da yasaklayan bir karar alır veya ürünün piyasadan çekilmesini sağlar. Ürünün yasaklanması veya piyasadan çekilmesi durumlarında, Komisyon ve üye ülkeler Ticaret Bakanlığı aracılığıyla ivedilikle bilgilendirilir.

(4) Yetkili kuruluş tarafından bu Yönetmelik kapsamında alınan, ürünün piyasaya arzını ve/veya hizmete sunulmasını kısıtlayan veya yasaklayan her türlü karar, gerekçelerini de içermelidir. Karar, başvurulabilecek yargı yolları ve zamanaşımı süreleri ile birlikte ilgili kişilere bildirilir.

(5) Yetkili kuruluş, bu madde kapsamında alınan kararları gerekçeleriyle birlikte ve özellikle uygunsuzluğun;

- a) Uygulama tebliğlerinin gerekliliklerinin karşılanamaması,
- b) Uyumlaştırılmış standartların yanlış uygulanması,
- c) Uyumlaştırılmış standartlardaki eksiklikler,

nedeniyle ortaya çıkıp çıkmadığını Ticaret Bakanlığı aracılığıyla Komisyona ve üye ülkelere derhal bildirir.

(6) Yetkili kuruluş, bu madde kapsamında elde ettiği bilgilerin gizliliğini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri alır.

(7) Yetkili kuruluşların bu maddeye dayanarak aldığı kararlar, şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluk Değerlendirmesi, Uygunluk Varsayımı ve Uyumlaştırılmış Standartlar Uygunluk değerlendirme

MADDE 10- (1) Uygulama tebliği kapsamındaki bir ürünün imalatçısı ya da yetkili temsilcisi, piyasaya arz edilmeden ve/veya hizmete sunulmadan önce ürünün, ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olup olmadığına ilişkin olarak uygunluk değerlendirmesinin yapılmasını sağlar.

(2) Uygunluk değerlendirme işlemleri, uygulama tebliği ile belirlenir ve imalatçıya, bu Yönetmeliğin eki “EK-4 İÇ TASARIM KONTROLÜ” ile “EK-5 UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN YÖNETİM SİSTEMİ”nde belirtilenler arasında seçim hakkı tanınır. Usulüne uygun gerekçelendirilmesi ve riskle orantılı olması kaydıyla, uygunluk değerlendirme işlemleri “CE” İşareti Yönetmeliğinde belirtilen ilgili modüller arasından seçilir.

(3) Uygunsuzluğa ilişkin güçlü belirtiler varsa yetkili kuruluş, mümkün olan en kısa zamanda ürüne ilişkin doğrulanmış değerlendirmeyi yayımlar. Söz konusu değerlendirme, düzeltici faaliyetin zamanında gerçekleştirilmesine imkan vermek üzere, yetkili kuruluşça belirlenen yetkin bir kuruluşun desteğiyle yürütülür.

(4) Uygulama tebliği kapsamındaki bir ürün, AB eko-yönetim ve denetim sistemine kayıtlı bir kuruluş tarafından tasarlanmış ise ve tasarım işlevi bu kayıt kapsamında yer alıyorsa, bu kuruluşun yönetim sisteminin, bu Yönetmeliğin eki “EK-5 UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN YÖNETİM SİSTEMİ”nde belirtilen şartlara uygun olduğu kabul edilir.

(5) Uygulama tebliği kapsamındaki bir ürün, tasarlama fonksiyonunu içeren ve uyumlaştırılmış standartlara göre uygulanan yönetim sistemine sahip bir kuruluş tarafından tasarlanmışsa, bu yönetim sisteminin, bu Yönetmeliğin eki “EK-5 UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN YÖNETİM SİSTEMİ”nde belirtilen şartları karşıladığı varsayılır.

(6) Uygulama tebliği kapsamındaki bir ürün piyasaya arz edildikten ve/veya hizmete sunulduktan sonra, imalatçı ya da yetkili temsilcisi, yapılan uygunluk değerlendirmesine ve hazırlanan uygunluk beyanlarına ilişkin ilgili dokümanları yetkili kuruluşun incelemesi amacıyla son ürünün üretilmesinden itibaren on yıl süreyle saklar. Yetkili kuruluş talep ettiği takdirde, ilgili dokümanlar on gün içinde yetkili kuruluşa sunulur.

(7) 7 nci maddede belirtilen uygunluk değerlendirmesine ve AB uygunluk beyanına ilişkin belgeler Türkçe düzenlenir. Söz konusu belgelere, başka dillerde düzenlendiği durumlarda Türkçe tercümesi de eklenir.

Uygunluk varsayımı

MADDE 11- (1) 7 nci maddede belirtilen hususlar çerçevesinde “CE” işaretini taşıyan ürünlerin, ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olduğu varsayılır.

(2) Uyumlaştırılmış standartların uygulandığı ürünlerin, bu standartların ilgili olduğu uygulama tebliğlerinin hükümlerini karşıladığı varsayılır.

(3) AB mevzuatına göre eko-etiket ile ödüllendirilmiş ürünlerin, söz konusu eko-etiket gerekliliklerini karşılaması halinde ilgili uygulama tebliğlerinin çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerini karşıladığı varsayılır.

Uyumlaştırılmış standartlar

MADDE 12- (1) Yetkili kuruluş, mümkün olduğunca, uyumlaştırılmış standartları hazırlama ve izleme sürecinde ulusal seviyede ilgili taraflara danışılmasını sağlar.

(2) Yetkili kuruluş, uyumlaştırılmış standartların, uygulama tebliğlerinin hükümlerini tam olarak karşılamadığını tespit ederse sebeplerini belirterek konuyu Ticaret Bakanlığı aracılığıyla Komisyona bildirir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bileşen ve Alt Aksama İlişkin Gereklilikler ile Uygulama Tebliğleri

Bileşen ve alt aksama ilişkin gereklilikler

MADDE 13- (1) Uygulama tebliğleri; bileşen ve alt aksamı piyasaya arz eden ve/veya hizmete sunan imalatçının ya da yetkili temsilcisinin, uygulama tebliğine tabi bir ürünün imalatçısına, malzemenin bileşimi ve bileşen ya da alt aksamının enerji, malzeme ve/veya kaynak tüketimi hakkındaki bilgileri vermesini öngörebilir.

Uygulama tebliğleri

MADDE 14- (1) Bir ürünün bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan kriterleri karşılaması durumunda ürün, bir uygulama tebliğine veya bir iç düzenlemeye tabi olur.

(2) Bir ürünün, bir uygulama tebliğine veya bir iç düzenlemeye tabi olmasını gerektirecek kriterler aşağıda belirtilmiştir:

a) Ürünün son bir yıl içerisinde mevcut rakamlara göre önemli miktarda satış ve ticaret hacmini temsil etmesi.

b) Ürünün, piyasaya arz edilen ve/veya hizmete sunulan miktarına göre önemli çevresel bir etkiye sahip olması.

c) Ürünün, ek bir maliyet getirmeksizin, aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurularak, çevresel etkisini iyileştirici önemli bir potansiyele sahip olması:

1) İlgili başka bir mevzuatın olmaması veya piyasa güçlerinin bu sorunu gidermekteki başarısızlığı.

2) Eşdeğer işlevselliğe sahip piyasada bulundurulan ürünlerin çevresel performanslarındaki büyük farklılıklar.

(3) Uygulama tebliğleri aşağıdaki kriterleri karşılar:

a) Kullanıcı açısından ürünün işlevselliği üzerinde olumsuz bir etki oluşturmaması.

b) Sağlığı, güvenliği ve çevreyi olumsuz yönde etkilememesi.

c) Tüketiciler üzerinde özellikle ürünün yaşam döngüsü maliyeti ve ödenebilirliği açısından olumsuz bir etkisinin olmaması.

ç) Sanayinin rekabet edebilirliği üzerinde olumsuz bir etkisinin olmaması.

d) Kural olarak, çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerinin oluşturulmasında, imalatçıları belirli bir teknolojinin kullanılması yönünde zorlamaması.

e) İmalatçılara ek idari yük getirmemesi.

(4) Uygulama tebliğleri, bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ” ve “EK-2 ÇEVREYE DUYARLI ÖZEL TASARIM GEREKLİLİKLERİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nde öngörüldüğü şekilde çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerini düzenler. Çevreye duyarlı özel tasarım gereklilikleri, çevre üzerinde önemli etkisi olan çevresel boyutlar için belirlenir. Uygulama tebliğleri, bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin birinci bölümünde belirtilen çevreye duyarlı tasarım parametrelerinden bazıları için çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerine ihtiyaç bulunmadığını öngörebilir.

(5) Çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri; yetkili kuruluşlar tarafından, ürünün uygulama tebliğlerinin gerekliliklerine uygun olup olmadığının doğrulanabilmesine imkan verecek şekilde belirlenir. Uygulama tebliğleri, doğrulamanın ürünün üzerinde ya da teknik dokümanlar bazında gerçekleştirileceğini belirtir.

(6) Uygulama tebliğleri, bu Yönetmeliğin eki “EK-7 UYGULAMA TEBLİĞLERİNİN İÇERİĞİ”nde yer alan hususları içerir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 15- (1) Bakanlık; bu Yönetmeliğin uygulanmasından sorumlu yetkili kuruluşların birbirleriyle işbirliği yapmasını desteklemek amacıyla;

a) Uygun önlemlerin alınmasını,

b) Bu Yönetmeliğin işleyişini ve özellikle 9 uncu maddenin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla Komisyonla ve birbirleriyle bilgi alışverişi yapmalarını, sağlar.

(2) İdari işbirliği ve bilgi alışverişinde, elektronik iletişim araçlarından azami ölçüde faydalanılır.

(3) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasından sorumlu olan Komisyonun yetkili organlarını, Ticaret Bakanlığı aracılığıyla bilgilendirir.

Danışma Kurulu toplantılarına katılım

MADDE 16- (1) Yetkili kuruluş, bu Yönetmelik ile ilgili olarak, Komisyon tarafından kurulan Danışma Kurulu toplantılarına katılım sağlar.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler

MADDE 17- (1) Yetkili kuruluş, küçük ve orta ölçekli işletmeler ile daha küçük ekonomik işletmelerin, ürünün tasarım aşamasından başlamak üzere, çevreye duyarlı bir yaklaşım benimsemelerine ve mevzuata uyum sağlamalarına yönelik gerekli tedbirleri alır. Gerekliğinde, yetkili kuruluşlarca yayımlanacak uygulama tebliğlerinde, etkilenen sektörde faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerin özel durumlarını kapsayan açıklayıcı bilgilere yer verilir.

Tüketiciyi bilgilendirme

MADDE 18- (1) İmalatçılar, ilgili uygulama tebliği doğrultusunda, uygun gördükleri biçimde tüketiciye;

a) Ürünün sürdürülebilir kullanımını sağlamak için dikkat edilecek hususlar,

b) Uygulama tebliği tarafından öngörülmesi halinde ürünün ekolojik profili ve çevreye duyarlı tasarımının yararları, hakkında gerekli bilgileri sunar.

Gizlilik

MADDE 19- (1) 13 üncü maddede ve bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin ikinci bölümünde belirtilen bilgi sağlama ile ilgili gereklilikler yerine getirilirken, orantılılık ilkesi ve ticari sır ile ilgili kanuni sınırlamalar dikkate alınır.

İç düzenleme

MADDE 20- (1) İç düzenlemelerin hazırlanmasında ve uygulanmasında bu Yönetmeliğin eki “EK-8 İÇ DÜZENLEME”de yer alan asgari kriterler dikkate alınır.

İdari yaptırımlar

MADDE 21- (1) Bu Yönetmeliğin ve uygulama tebliğlerinin hükümlerinin ihlali halinde, 7223 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

AB mevzuatına uyum

MADDE 22- (1) Bu Yönetmelik, “Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yasalarının Uyumlaştırılması Hakkında 21/10/2009 tarihli ve 2009/125/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi” esas alınarak AB mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23- (1) 23/6/2010 tarihli ve 2010/643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ

Çevreye duyarlı jenerik tasarım gerekleri, sınır değer belirtmeden ürünün önemli çevresel boyutlarına odaklanarak çevresel performansını artırmayı amaçlar. Bu yöntem, inceleme altındaki ürün grupları için sınır değerleri belirlemenin uygun olmadığı durumlarda uygulanır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Ürünler İçin Çevreye Duyarlı Tasarım Parametreleri

(1) Ürün tasarımı ile ilgili önemli çevresel boyutlar, ürünün yaşam döngüsünde yer alan aşağıdaki evreler ile tanımlanır:

a) Ham madde seçimi ve kullanımı.

b) İmalat.

c) Ambalajlama, taşıma ve dağıtım.

ç) Kurulum ve bakım.

d) Kullanım.

e) Ömür sonu (Kullanım ömrü tamamlanmış ürünün nihai bertarafa kadar olan durumunu ifade eder).

(2) İlgili olduğunda her bir evre için aşağıdaki çevresel boyutlar değerlendirilir:

a) Malzemelerin, enerjinin ve temiz su gibi diğer kaynakların tahmini tüketimi.

b) Havaya, suya ve toprağa yapılan tahmini emisyon.

c) Gürültü, titreşim, radyasyon, elektromanyetik alanlar gibi fiziksel etkenler nedeniyle oluşacağı tahmin edilen kirlilik.

ç) Oluşması beklenen atık miktarı.

d) İlgili mevzuat hükümlerini de dikkate alarak yeniden kullanım, geri dönüşüm ve malzemenin veya enerjinin geri kazanım olanakları.

(3) Aşağıdaki parametreler, özellikle ikinci fıkrada belirtilen çevresel boyutları geliştirme potansiyelini değerlendirmek amacıyla, uygun olduğu şekilde ve gerektiğinde başka parametrelerle tamamlanacak şekilde kullanılır:

a) Ürünün ağırlığı ve hacmi.

b) Geri dönüşüm faaliyetleri sonucu ortaya çıkan malzemelerin kullanımı.

c) Ürünün yaşam döngüsü süresince tükettiği enerji, su ve diğer kaynaklar.

ç) 11/12/2013 tarihli ve 28848 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmeliğe göre ve 26/12/2008 tarihli ve 27092 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Zararlı Madde ve Karışımların Kısıtlanması ve Yasaklanması Hakkında Yönetmelik veya 22/5/2012 tarihli ve 28300 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği gibi belirli maddelerin piyasaya arzı veya kullanımı hakkındaki mevzuat da dikkate alınarak insan sağlığı ve çevre açısından tehlikeli olarak sınıflandırılan maddelerin kullanımı.

d) Ürünün uygun kullanımı ve bakımı için gerekli olan sarf malzemelerinin miktarı ve içeriği.

e) Yeniden kullanım ve geri dönüşüm kolaylığı (Kullanılan malzeme ve parça sayısı, standart parça kullanımı, söküm için gerekli zaman, söküm için gerekli araçların karmaşıklığı, yeniden kullanım ve geri dönüşüme uygun parça ve malzemelerin tanımlanması için parça ve malzeme kodlama standartlarının kullanımı, ISO standartlarına uygun olarak plastik parçaların işaretlenmesi de dahil olmak üzere, kolaylıkla geri dönüşümü yapılabilecek malzemelerin kullanımı, değerli ve diğer geri dönüşümlü parça ve malzemelere kolay erişim, tehlikeli madde içeren parça ve malzemelere kolay erişim ile ifade edilir).

f) Kullanılmış parça takılması.

g) Parçaların ve cihazın bütününe yeniden kullanımına ve geri dönüşümüne zarar verecek teknik çözümlerden kaçınma.

ğ) Garanti edilen asgari ömür, yedek parça temini için taahhüt edilen asgari süre, modülerlik, geliştirilebilirlik, onarılabilirlik ile ifade edilen kullanım ömrünün uzatılması.

h) Üretilen atık ve tehlikeli atık miktarı.

ı) 11/9/2020 tarihli ve 31241 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlar İçin Gaz ve Partikül Halindeki Kirletici Emisyon Sınırları ve Tip Onayı ile İlgili Gereklilikler Hakkında Yönetmeliğe (2016/1628/AB) hâle getirmeksizin havaya yapılan emisyon (sera gazları, asit oluşumuna neden olan maddeler, uçucu organik bileşikler, ozon tabakasını incelten maddeler, kalıcı organik kirleticiler, ağır metaller, ince partiküller ve askıda partiküler maddeler).

i) Suyu yapılan emisyon (ağır metaller, oksijen dengesine ters yönde etki eden maddeler, kalıcı organik kirleticiler).

j) Toprağa yapılan emisyon (ürünün kullanım ömrü süresince tehlikeli maddelerin toprağa sızması, dökülmesi ve atık olarak bertarafından sonra çözünerek ayrışma potansiyeli).

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Sağlama ile İlgili Gereklilikler

(1) İmalatçı tarafından sağlanması öngörülebilecek bilgiler aşağıdaki hususları içerir:

a) Tasarımcı tarafından imalat sürecine ilişkin verilen bilgiler.

b) Tüketicilere ürünün önemli çevresel özellikleri ve performansı ile ilgili karşılaştırma imkanı sağlayacak şekilde ürün piyasaya arz edilirken ürün beraberinde verilen bilgiler.

c) Ürünün çevre üzerindeki etkisini en aza indirmek ve en uygun ömür beklentisini gerçekleştirmek amacıyla, tüketicilerin ürünün nasıl monte edileceği, kullanılacağı ve bakımının yapılacağına ilişkin bilginin yanı sıra ömür süresinin sonunda ürünün nasıl geri dönüştürülebileceği ve uygun olduğunda yedek parçalarının piyasada bulunabilme süresi ile ürünün geliştirilmesine yönelik ilave ürünlerin mevcudiyetine ilişkin bilgiler.

ç) Demontaj, geri dönüşüm veya ömür süresi sonunda bertarafına ilişkin işlem tesisleri ile ilgili bilgiler.

(2) Bilgilere mümkünse ürünün üzerinde yer verilir.

(3) Bilgi sağlama ile ilgili gereklilikler yerine getirilirken 22/05/2012 tarihli ve 28300 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği gibi ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülükler de dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İmalatçının Sorumlulukları

(1) Uygulama tebliğlerinde belirtilen çevresel boyutların ürün tasarımı boyunca önemli ölçüde etkilenebileceği göz önüne alınarak; ürünlerin imalatçıları ürün modeline ilişkin ömür süresi boyunca normal kullanım koşulları ve amaçları hakkında gerçekçi varsayımlara dayanan bir değerlendirme yapmak zorundadır. Diğer çevresel boyutlar gönüllülük esasına dayanılarak incelenebilir. Bu değerlendirmeye dayanarak, imalatçılar ürünün ekolojik profilini oluşturur. Ekolojik profil, çevresel olarak ilişkili ürün özelliklerine ve ürünün yaşam döngüsü boyunca ölçülebilir fiziksel miktarla ifade edilen girdi ve çıktılarına dayanır.

(2) İmalatçılar bu değerlendirmeyi alternatif tasarım çözümleri ve ürünün eşiklere göre elde edilen çevresel performansını değerlendirmek için kullanır.

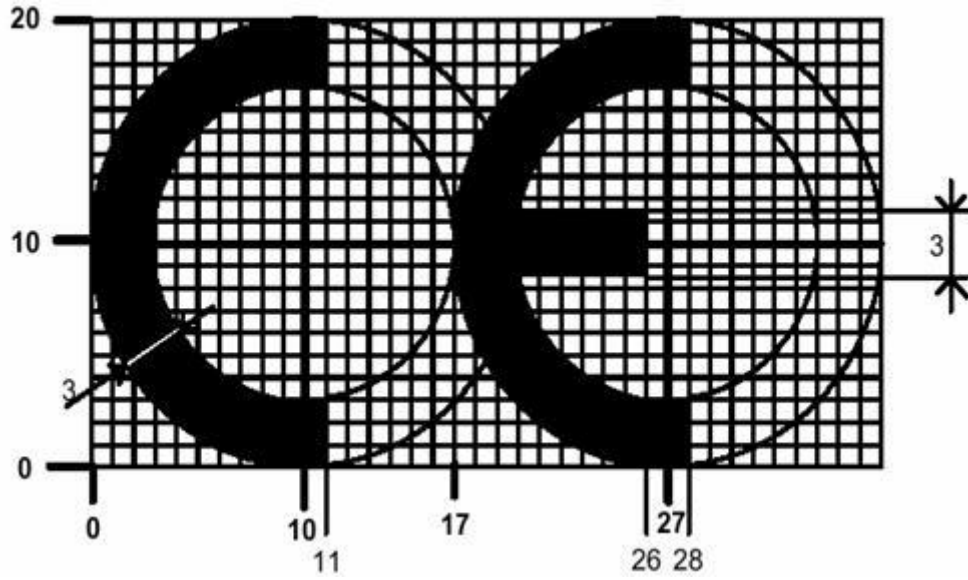
(3) Uygulama tebliğlerinde karşılaştırmalı değerlendirmeler tanımlanır.

(4) Belirli bir tasarım çözümünün seçimi, çeşitli çevresel boyutlar arasında ve çevresel boyutlar ile güvenlik ve sağlık, işlevsellik, kalite ve performans için teknik koşullar ve ilgili mevzuata uygun olarak imalat maliyetleri ve pazarlanabilirlik de dahil olmak üzere ekonomik boyutlar gibi ilgili diğer hususlar arasında makul bir denge sağlar.

ÇEVREYE DUYARLI ÖZEL TASARIM GEREKLİLİKLERİ BELİRLEME YÖNTEMİ

Çevreye duyarlı özel tasarım gereklilikleri, ürünün seçilen çevresel boyutunu geliştirmeyi amaçlar. Bunlar bir kaynağın uygun olduğu şekilde ürünün yaşam döngüsünün çeşitli evrelerinde kullanımının kısıtlanması gibi belirli bir kaynağın daha az tüketilmesini sağlayacak koşullar şeklinde olabilir (Örneğin; kullanım evresinde su tüketiminin sınırlanması ya da ürüne dahil edilen belirli bir malzemenin miktarının kısıtlanması ya da geri dönüşümü yapılmış bir malzemenin asgari miktarına ilişkin koşullar).

“CE” İŞARETİNİN ŞEKLİ

“CE” işareti en az 5 mm yüksekliğinde olmalıdır. Üründe kullanılacak “CE” işaretinin küçültüleceği veya büyütüleceği durumlarda, üstteki ölçekli resimde belirtilen oranlara uyulur. “CE” işareti ürünün üzerine iliştilir, bunun mümkün olmadığı durumlarda ise “CE” işareti ürünün ambalajına ve beraberindeki belgelere iliştilir.

İÇ TASARIM KONTROLÜ

İmalatçı ya da yetkili temsilcisinin ürünün ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerini karşıladığını temin ve beyan ettiği uygunluk beyanı hazırlanırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

(1) Uygunluk beyanı bir ya da daha fazla ürün için hazırlanabilir ve imalatçı tarafından muhafaza edilir.

(2) İmalatçı, ürünün ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olduğunun değerlendirilebilmesini sağlayacak teknik dosyayı hazırlar.

(3) Bu dosyada özellikle aşağıdaki bilgi ve belgeler yer alır:

a) Ürünün genel açıklaması ve kullanım amacı.

b) İmalatçı tarafından gerçekleştirilen ilgili çevresel değerlendirme çalışmalarının sonuçları veya imalatçı tarafından ürün tasarım çözümlerini değerlendirmek, belgelemek ve kararlaştırmak amacıyla kullanılan çevresel değerlendirme literatürüne veya örnek çalışmalarına atıflar.

c) Uygulama tebliğlerinde belirtiliyorsa ekolojik profil.

ç) Ürünün tasarım şartnamesinin ürünün çevresel tasarım boyutları ile ilgili unsurları.

d) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen ve tamamen ya da kısmen uygulanan standartların listesi ve bu standartlar uygulanmadığı ya da ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerini tam olarak karşılamadığı durumlarda, söz konusu hükümleri karşılayacak çözümlerin açıklaması.

e) Bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin ikinci bölümünde belirtilen gerekliliklere uygun olarak ürünün çevreye duyarlı tasarım boyutları ile ilgili bilgilerin sureti.

f) Ölçümlerin ilgili uygulama tebliğlerinde belirtilen çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri ile karşılaştırmalı uygunluklarının ayrıntıları da dahil olmak üzere, uygulanan çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerine ilişkin ölçümlerin sonuçları.

(4) İmalatçı, ürünün yukarıda belirtilen tasarım özelliklerine ve uygulanacak ölçüm şartlarına uygun üretilmesini sağlayacak gerekli tüm tedbirleri alır.

UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN YÖNETİM SİSTEMİ

(1) İmalatçı, ikinci fıkrada belirtilen çevresel unsurları uyguladığı takdirde, ürünün uygunluk değerlendirmesi için yönetim sistemi kullanılabilir.

(2) Yönetim sisteminin çevresel unsurları:

Yönetim sisteminin unsurlarını ve imalatçının ürünün ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olduğunu gösterebileceği işlemler aşağıda sıralanmıştır:

a) Ürünün çevresel performans politikası:

İmalatçı, ürünün ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun olduğunu gösterir. İmalatçı aynı zamanda, ürünün toplam çevresel performansını artırmak amacıyla, ürünün çevresel performansının hedef ve göstergelerini belirleyen ve gözden geçiren bir çerçeve oluşturur.

Uygulama tebliğlerinde belirtiliyorsa, tasarım ve üretim safhası boyunca ürünün toplam çevresel performansını artırmak ve ekolojik profilini oluşturmak için imalatçı tarafından alınan tüm tedbirler, sistematik, düzenli ve yazılı olarak tutulur ve aşağıda belirtilen hususlar hakkında yeterli bilgi sağlanır:

1) Ürünün uygunluğunu göstermek için hazırlanması gereken ve gerekli hallerde hazır bulundurulması zorunlu belgelerin listesi.

2) Ürünün çevresel performans hedefleri ve göstergeleri ile örgütsel yapı, sorumluluklar, yönetimin yetkileri ve bunların uygulama ve devamlılığının sağlanması yönünden kaynakların dağılımı.

3) Ürün performansını çevresel performans göstergelerine karşı doğrulama amacıyla imalattan sonra gerçekleştirilen kontroller ve testler.

4) Gerekli belgelerin kontrolü ve güncel tutulmasının temini için gerekli işlemler.

5) Yönetim sisteminin çevresel unsurlarının uygulanmasını ve etkinliğini doğrulama yöntemi.

b) Planlama:

İmalatçı;

1) Ürünün ekolojik profilini oluşturmak için gerekli işlemleri,

2) Ürünün, teknik ve ekonomik şartları dikkate alarak teknolojik seçenekleri göz önünde bulunduran çevresel performans hedefleri ve göstergeleri,

3) Bu hedefleri gerçekleştirecek bir programı, belirler ve bu hususlarda devamlılığı sağlar.

c) Uygulama ve belgelendirme:

Yönetim sistemi ile ilgili belgelerde özellikle aşağıdaki hususların yer alması gerekir:

1) Ürünün çevresel performansının etkinliğini sağlamak ve gözden geçirme ve iyileştirme amacıyla yönetim sisteminin işleyişinin raporlanmasını temin etmek üzere sorumluluklar ve yetkiler belirlenir ve yazılı olarak tutulur.

2) Ürün tasarlanırken kullanılan süreçler ve sistematik tedbirler ile uygulanan tasarım kontrol ve doğrulama tekniklerini belirten belgeler hazırlanır.

3) İmalatçı yönetim sisteminin temel çevresel unsurlarını ve istenen tüm belgelerin kontrolü için gerekli işlemleri açıklayan bilgileri oluşturur ve muhafaza eder.

ç) Ürünlerle ilgili belgelerde özellikle aşağıdaki hususların yer alması gerekir:

1) Ürünün genel açıklaması ve kullanım amacı.

2) İmalatçı tarafından gerçekleştirilen ilgili çevresel değerlendirme çalışmalarının sonuçları veya imalatçı tarafından ürün tasarım çözümlerini değerlendirme, belgeleme ve kararlaştırmada kullanılan çevresel değerlendirme literatürüne veya örnek çalışmalarına atıflar.

3) Uygulama tebliğlerinde belirtiliyorsa ekolojik profil.

4) Ölçümlerin ilgili uygulama tebliğlerinde belirtilen çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri ile karşılaştırıldığında uygunluklarının ayrıntıları da dahil olmak üzere, uygulanan çevreye duyarlı tasarım gerekliliklerine ilişkin ölçüm sonuçlarının belgeleri.

5) İmalatçı tarafından oluşturulan ve uygulanan standartlar ile bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen standartlar uygulanmadığında ya da ürünün ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerini karşılamadığında uygunluğu sağlayacak araçları belirten özellikler.

6) Bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin ikinci bölümünde belirtilen gerekliliklere uygun olarak ürünün çevresel tasarım boyutları ile ilgili bilgilerin sureti.

d) Kontrol ve düzeltici faaliyet:

1) İmalatçı ürünün tasarım özelliklerine ve ilgili uygulama tebliğlerinin hükümlerine uygun üretilmesini teminen gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

2) İmalatçı uygunsuzluğu incelemek ve düzeltmek için gerekli işlemleri yapar ve bunların devamlılığını sağlar; düzeltici faaliyetten kaynaklanan belgelenmiş işlemlerdeki değişiklikleri uygular.

3) İmalatçı, en az üç yılda bir yönetim sisteminin çevresel unsurlar açısından tam iç denetimini gerçekleştirir.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYGUNLUK BEYANI

- (1) AB uygunluk beyanında aşağıdaki hususlar yer alır:
- a) İmalatçının ya da yetkili temsilcisinin adı ve adresi.
 - b) Kesin tanımlama için yeterli model tarifi.
 - c) Varsa, uygulanan uyumlaştırılmış standartların referans numaraları.
 - ç) Varsa, kullanılan diğer teknik standartlar ve özellikler.
 - d) Varsa, ürüne “CE” işaretinin ilâştirilmesini öngören diğer mevzuata atıflar.
 - e) İmalatçı veya Türkiye’de yerleşik yetkili temsilcisi adına imzaya yetkili şahsın kimliği ve imzası.

UYGULAMA TEBLİĞLERİNİN İÇERİĞİ

(1) Kapsama giren ürünün veya ürünlerin tipinin eksiksiz tanımı.

(2) Kapsama giren ürün veya ürünler için çevreye duyarlı tasarım gerekliliği veya gereklilikleri, uygulama tarihi veya tarihleri, aşamalı veya geçici önlemler ya da dönemler.

a) Çevreye duyarlı jenerik tasarım gereğinin veya gerekliliklerinin uygulanması durumunda, bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin birinci bölümünün birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen evreler ve boyutlar arasından seçilen ve belirli çevresel boyutlardaki gelişmeleri değerlendirmede yol gösteren aynı bölümün üçüncü fıkrasında belirtilen parametreler arasından seçilen örnek parametreler ile desteklenen ilgili evreler ve boyutlar.

b) Çevreye duyarlı özel tasarım gereğinin veya gerekliliklerinin uygulanması durumunda, bu gerekliliklerin seviyeleri.

(3) Hakkında hiçbir çevreye duyarlı tasarım gerekliliği öngörülmeyen, bu Yönetmeliğin eki “EK-1 ÇEVREYE DUYARLI JENERİK TASARIM GEREKLERİNİ BELİRLEME YÖNTEMİ”nin birinci bölümünde belirtilen çevreye duyarlı tasarım parametreleri.

(4) Ürünün çevresel performansı ile doğrudan ilişkisi olduğu durumlarda ürünlerin montajına ilişkin şartlar.

(5) Kullanılacak ölçü standartları veya ölçme yöntemleri (Mevcut olduğunda, ilgili uyumlaştırılmış standartlar kullanılır).

(6) 26/5/2021 tarihli ve 4021 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan “CE” İşareti Yönetmeliğinde belirtilen uygunluk değerlendirmesinin detayları.

a) Uygulanan modülün ya da modüllerin Modül (A)’dan farklı olması durumunda, o işlemin seçilmesine yol açan faktörler.

b) İlgili olduğunda, üçüncü tarafların onaylama veya belgelendirme kriterleri (Aynı ürün için diğer “CE” koşullarında farklı modüller belirtilmişse, ilgili koşul için uygulama tebliğlerinde belirtilen modül geçerlidir).

(7) Özellikle teknik dosyanın ürünün uygulama tebliğlerine uygunluğunun kontrolünü kolaylaştırmak için gerekli olan unsurlarına ilişkin olmak üzere imalatçı tarafından sağlanacak bilgiye ilişkin gereklilikler.

(8) Uygulama tebliğlerinin kabul edildiği tarihte mevzuata uygun olan ürünün piyasaya arzına veya hizmete sunulmasına izin verilen geçiş döneminin süresi.

(9) Teknolojik gelişmelerin hızını da dikkate alarak, uygulama tebliğlerinin değerlendirilmesi ve olası revizyonu için öngörülen tarih.

İÇ DÜZENLEME

(1) İç düzenleme girişimleri Türkiye'nin taraf olduğu özellikle pazar ve rekabet kuralları ile ilgili olmak üzere tüm uluslararası sözleşmelere uygun olmalıdır.

(2) Buna ek olarak aşağıda sayılan hususlarla sınırlı olmayan liste, bu Yönetmelik kapsamında iç düzenleme girişimlerinin uygulama tebliğlerine bir alternatif olarak kabul edilip edilemeyeceğinin değerlendirilmesinde kullanılabilir:

a) Katılıma açık olma: İç düzenlemeler hem hazırlık hem de uygulama safhasında tarafların katılımına açık olmalıdır.

b) Katma değer: İç düzenlemeler, kapsam dahilindeki ürünün artan toplam çevresel performansı bakımından katma değer artışı sağlamalıdır.

c) Temsil düzeyi: İç düzenlemelerin hazırlık ve uygulama safhasına katılan ekonomik işletme ve sivil toplum örgütleri, mümkün olduğunca, ilgili ekonomik sektörün büyük çoğunluğunu temsil etmelidir. Rekabet kurallarına uyulmasına önem verilmelidir.

ç) Niceliksel ve aşamalı hedefler: Taraflarca belirlenen hedefler net ve anlaşılır olmalıdır. İç düzenleme girişimleri uzun bir zaman dilimini kapsıyorsa, ara hedefler dahil edilmelidir. Amaçlara ve ara hedeflere uyumluluğun açık ve güvenilir göstergeler kullanarak maddi olarak karşılanabilir ve güvenilebilir şekilde izlenebilmesi mümkün olmalıdır. Araştırma bilgileri ile bilimsel ve teknolojik alt yapı verileri bu göstergelerin geliştirilmesine yardımcı olmalıdır.

d) Sivil toplum katılımı: İç düzenleme girişimleri, ara ve nihai izleme raporları, şeffaflığı temin amacıyla, internet ve bilginin yayılmasını sağlayan diğer elektronik araçlarla kamuoyuna açıklanmalıdır. Sektörün, çevre ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının ve tüketici derneklerinin görüşü alınmalıdır.

e) İzleme ve raporlama: İç düzenleme girişimlerinin ilgili sektörün ve bağımsız denetçilerin görevlerinin açıkça belirlendiği, iyi tasarlanmış bir izleme sistemi olmalıdır. İzleme ve raporlama planı detaylı, şeffaf ve objektif olmalıdır.

f) İç düzenleme girişimi yönetmenin maliyet etkinliği: İç düzenleme girişimi yönetmenin maliyeti, özellikle izleme faaliyeti bakımından, amaçlar ve diğer mevcut politika araçları ile karşılaştırıldığında orantısız idari yüke yol açmamalıdır.

g) Sürdürülebilirlik: İç düzenleme girişimi bütünsel yaklaşım da dahil olmak üzere bu Yönetmeliğin politika hedeflerine cevap vermeli ve sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik ve sosyal boyutları ile uyumlu olmalıdır. Sağlık, yaşam kalitesi ve ekonomik çıkarlar bakımından tüketicinin korunması da sisteme dahil edilmelidir.

ğ) Teşvik uyumluluğu: Piyasa baskısı, vergiler ve ulusal mevzuat gibi diğer etken ve teşviklerin iç düzenleme girişiminde yer alan katılımcılara çelişen belirtiler göstermesi halinde, iç düzenleme girişimleri muhtemelen beklenen sonuçları vermez. Bu bağlamda politikanın tutarlılığı gereklidir ve girişimin etkinliği değerlendirilirken dikkate alınmalıdır.

